

Projekt

z dnia 17 marca 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY RACZKI**

z dnia 27 marca 2025 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Raczki na lata 2025-2029

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, poz. 1572, poz. 1907 i poz. 1940), w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673), Rada Gminy uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Raczki na lata 2025-2029 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała NR XXXVIII/271/23 Rady Gminy Raczki z dnia 31 marca 2023 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Raczki na lata 2023-2027.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Raczki.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Romuald Kwiatkowski

Załącznik do uchwały Nr
Rady Gminy Raczki
z dnia 27 marca 2025 r.

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY
DOMOWEJDŁA GMINY RACZKI
NA LATA 2025-2029**

Raczki, marzec 2025

Spis treści

Wstęp	3
ROZDZIAŁ I Wprowadzenie w zagadnienie przemocy domowej	4
1. Podstawy i regulacje prawne.....	4
2. Charakterystyka zjawiska przemocy domowej	4
3. Adresaci i realizatorzy Programu	7
ROZDZIAŁ II Część diagnostyczna	7
1. Skala zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Raczki	7
2. Charakterystyka Gminy Raczki.....	10
3. Zasoby instytucjonalne Gminy Raczki	11
4. Gminny system przeciwdziałania przemocy domowej	13
5. Analiza SWOT	13
6. Potrzeby w sferze przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Raczki.....	15
ROZDZIAŁ III Część programowa	15
1. Założenia i uwarunkowania programowe	15
2. Cele Programu	17
3. Harmonogram realizacji celów programowych	18
4. Ewaluacja, monitoring, sprawozdawczość oraz zasady finansowania	26
4.1. Ewaluacja realizacji Programu	26
4.2. Monitoring i sprawozdawczość	26
4.3. Zasady finansowania	26
Podsumowanie	27

Wstęp

Przemoc, jako forma zachowań społecznych jest obecna w życiu jednostki niemal od zawsze, dotyka prawie każdego obszaru życia człowieka, poczynając od sfery osobistej, zawodowej, czy politycznej. We współczesnym świecie przemoc stała się towarem sprzedawanym w formie zabawy, rozrywki, reklamy a nawet dobitnego nośnika przykuwającego uwagę w przekazywaniu informacji. Filmy, literatura, programy informacyjne, gry komputerowe a także programy skierowane do najmłodszych nasycone są często nieuzasadnioną agresją.

Mimo długoletnich działań interwencyjnych, profilaktycznych czy edukacyjnych podejmowanych przez różnorodne instytucje zajmujące się pomocą rodzinie na różnych szczeblach samorządowych, przemoc jest zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie i dotyka rodzin o różnym statusie społecznym. Zgodnie z Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030 przyjętym w listopadzie 2024 roku „przemoc domowa jest w Polsce, podobnie jak w innych krajach jednym z głównych problemów społecznych, który wymaga podejmowania szeroko zakrojonych działań przeciwdziałających temu zjawisku”¹. Badania i statystyki wskazują, że wpływ na występowanie przemocy, może mieć dziedziczenie wzorca przemocy ze środowiska pochodzenia, uzależnienie od alkoholu lub jego nadużywanie a także coraz częściej używanie substancji psychoaktywnych². Statystyki pokazują, że wielu sprawców przemocy w rodzinie w chwili popełnienia czynu jest pod wpływem alkoholu. Należy pamiętać, że alkohol osłabia kontrolę nad zachowaniem i zwiększa prawdopodobieństwo reagowania agresją. Podkreślić należy, iż uzależnienie od alkoholu nie zwalnia z odpowiedzialności za swoje czyny, mimo że osoby stosujące przemoc często wykorzystują fakt bycia nietrzeźwym, jako czynnik usprawiedliwiający ich zachowanie. Ponadto przyczyn tego zjawiska można także dopatrywać się w tradycjach, zwyczajach kształtujących stereotypy funkcjonujące w społeczeństwie.

W obecnej rzeczywistości przemoc przyjmuje różne formy, a dzięki możliwościom niemal nieograniczonego komunikowania się między ludźmi, ma także szeroki zasięg. W literaturze przedmiotu mówi się o przemocy fizycznej, psychicznej, ekonomicznej czy seksualnej. Te formy zachowań mogą wystąpić zarówno w rodzinie (przemoc domowa), pracy (mobbing) czy w szkole (przemoc rówieśnicza).

Współczesna praca socjalna nie może zamykać się na nowe zjawiska społeczne. Pracownicy socjalni spotykają się, bowiem z wielowymiarowymi problemami, w tym coraz częściej z problemem przemocy. Ich praca nakierowana jest na wielopłaszczyznowe wsparcie i pomoc osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacji kryzysu. Takim kryzysem niewątpliwie jest doświadczanie czy stosowanie zachowań przemocowych w rodzinie.

Bierność, bezradność czy nieumiejętność prawidłowego reagowania w sytuacjach związanych z doświadczaniem czy stosowaniem zachowań przemocowych w środowisku rodzinnym, może doprowadzić do tragicznych i nieodwracalnych konsekwencji. Dlatego ważne jest, aby jak najwcześniej wdrażać wszelkie możliwe działania profilaktyczne. Zawsze bowiem koszty zapobiegania, w tym przypadku szeroko rozumiana edukacja, są dużo niższe niż koszty związane z walką czy wyeliminowaniem danego problemu.

Jednym z nadrzędnych i długofalowych celów polityki prorodzinnej państwa jest tworzenie warunków do pełnego rozwoju i prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowaniu postaw i zachowań aspołecznych.

Nadrzędnym celem Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Raczki na lata 2025 – 2029 jest ograniczenie na terenie Gminy skali problemu, jakim jest przemoc domowa. Cele szczegółowe, jakie będą bezpośrednio osiągnęte, odnoszą się do całego systemu zapobiegania i zwalczania zjawiska przemocy. Program został opracowany przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Raczki w konsultacji z przedstawicielami samorządu gminnego oraz jednostek i instytucji statutowo zajmujących się pracą na rzecz rodziny i dziecka. Program zawiera zadania do realizacji dla wszystkich gminnych jednostek i instytucji.

Zakładając, iż niniejszy Program będzie stanowił wspólny strategiczny plan działań wobec problemu przemocy w rodzinie na terenie Gminy Raczki i będzie realizowany przez wszystkie instytucje i organizacje zobligowane do podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, oczekuje się, że przyczyni się on do stworzenia zintegrowanego systemu przeciwdziałania zjawisku przemocy, ograniczenia zjawiska przemocy domowej oraz poprawy funkcjonowania rodzin mieszkających na terenie Gminy Raczki.

¹Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy domowej na lata 2024-2030, Warszawa 2023 Uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. poz.1232.

ROZDZIAŁ I Wprowadzenie w zagadnienie przemocy domowej

1. Podstawy i regulacje prawne

Podstawowym aktem prawnym regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 poz. 1673), dalej także „ustawa”. Ustawa określa m.in.:

- 1) zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- 2) zasady postępowania wobec osób doznających przemocy domowej,
- 3) zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc domową.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Raczki na lata 2025 - 2029 został opracowany zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy, z uwzględnieniem nowelizacji wprowadzonej na mocy przepisów ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 poz. 535), która obowiązuje zasadniczo od 22 czerwca 2023 r. W myśl art. 6. ust. 2 pkt 2-4 ustawy, do pozostałych zadań własnych gminy należy:

- 1) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- 2) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,
- 3) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

W niniejszym Programie uwzględniono także podstawowe akty prawne, które współtworzą charakterystyczny system przeciwdziałania przemocy domowej:

- 1) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 poz. 1283 z późn. zm.),
- 2) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025poz. 49),
- 3) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 poz. 2151 z późn. zm.),
- 4) ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 poz. 1465 z późn. zm.),
- 5) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 poz. 1939 z późn. zm.),
- 6) ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 poz. 2809 z późn. zm.),
- 7) ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny (Dz. U. z 2024 poz. 17z późn. zm.),
- 8) ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2024 poz. 1568 z późn. zm.),
- 9) uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

2. Charakterystyka zjawiska przemocy domowej

Od 22 czerwca 2023 r. przez przemoc domową rozumie się: „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- c) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- d) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej” (art. 2 ust. 1 pkt 1).

Ponadto w myśl definicji przemocy domowej osoba doznająca przemocy domowej to:

- a) małżonek, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- b) wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,

² Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy domowej na lata 2024-2030, Warszawa 2023 Uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. poz.1232.

- d) osoby pozostające w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
 - e) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
 - f) osoby wspólnie zamieszkujące i gospodarujące oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
 - g) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
 - h) małoletni
- wobec których jest stosowana przemoc domowa.

Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa wyżej. Podkreślić należy, iż zgodnie z ustawą osoba stosująca przemoc domową to osoba pełnoletnia, która dopuszcza się przemocy domowej wobec osób, o których mowa powyżej.

Zjawisko przemocy domowej należy analizować przyjmując zarówno perspektywę indywidualną, systemową czy społeczną. Perspektywa indywidualna, to spojrzenie przez pryzmat osoby doznającej przemocy lub przez pryzmat osoby stosującej przemoc domową. Perspektywa systemowa to ukazanie możliwych form wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc oraz opis metod wsparcia. Natomiast perspektywa społeczna, to odbiór społeczny zjawiska przemocy domowej, postawy członków lokalnej społeczności wobec aktów przemocy. Przemoc jest zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie i dotyczy rodzin o różnym statusie społecznym i należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych i wysoce szkodliwych społecznie.

Zasadniczo wyróżnia się następujące formy przemocy:

1. Przemoc fizyczna – to forma agresji łącząca się z naruszeniem granic ciała. Jej celem jest zadanie „ofierze” bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia.
2. Przemoc psychiczna – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości, wzbudzanie w osobie doznającej przemocy strachu, poczucia niższości. Przejawiać się może poprzez: wyśmiewanie opinii, poglądów, przekonań, pochodzenia, narzucanie swojego zdania, poglądów, stałe ocenianie, wmawianie choroby psychicznej, izolowanie, kontrolowanie, wymuszanie posłuszeństwa i podporządkowania, ograniczanie snu, pożywienia i schronienia, poniżanie, upokarzanie, stosowanie gróźb, szantażowanie, itp.
3. Przemoc seksualna – to zmuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, a także kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy ta osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Przejawia się poprzez: gwałt, wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, zmuszanie do seksu z osobami trzecimi, sadyzm w pożyciu, wyśmiewanie wyglądu czy krytykę zachowań seksualnych, itp.
4. Przemoc ekonomiczna – to celowe niszczenie czyjejś własności, pozbawianie środków finansowych lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby. Przejawia się poprzez :zabieranie pieniędzy, niełożenie na utrzymanie, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie materialnych potrzeb rodziny, zaciąganie długów i kredytów bez zgody współmałżonka, zmuszanie do pożyczek itp.
5. Zaniedbanie – to ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych. Tej formy przemocy najczęściej doświadczają dzieci lub osoby zależne ze względu na wiek czy stan zdrowia. Przejawia się poprzez: ograniczanie lub całkowite odebranie środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka.
6. Cyberprzemoc - to przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera. Przejawia się poprzez: agresję słowną, np. wyzywanie na czatach internetowych, umieszczanie komentarzy na forum internetowym w celu ośmieszenia czy poniżenia innej osoby; upublicznianie upokarzających treści, włamanie na konto i podszywanie się pod kogoś w celu zamieszczania w jego imieniu obraźliwych postów i zdjęć, szantażowanie, itp.

Przemoc domowa zazwyczaj ma charakter długotrwały i cykliczny. Można wyszczególnić powtarzające się fazy, które razem tworzą pewnego rodzaju cykle przemocy. Znajomość faz pozwala lepiej zrozumieć charakter i specyfikę problemu. W literaturze przedmiotu wyróżnia się trzy fazy powtarzającego się cyklu. Są to:

1. Faza narastania napięcia – jest to pierwsza faza, w której dochodzi do stopniowego wzrostu napięcia, w której osoba stosująca przemoc jest stale napięta i poirytowana, zaś osoba doznająca przemocy obarcza siebie winą i stara się za wszelką cenę uniknąć kolejnej awantury.
2. Faza ostrej przemocy – to kolejny etap, w którym napięcie prowadzi do wybuchu gniewu i rozładowania agresji. Partner staje się gwałtowny, wpada w szał, dochodzi do awantury. Najczęściej to w tej fazie, osoby doznające przemocy wzywają policję, szukają pomocy.
3. Faza miodowego miesiąca – jest to trzecia faza, w której osoba stosująca przemoc wyraża skruchę, składa obietnice poprawy. W tej sytuacji osoba doznająca przemocy często czuje się odpowiedzialna za to, co się stało i postanawia dać sprawcy „drugą szansę”. Faza miodowego miesiąca zatrzymuje osobę doznającą przemocy w sytuacji przemocy.

Przemoc fizyczna, seksualna, psychiczna i ekonomiczna popełniona na szkodę osób najbliższych jest przestępstwem. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, może być zakwalifikowana, jako przestępstwo znęcania się nad rodziną (art. 207 kodeksu karnego), za które grozi kara pozbawienia wolności od trzech miesięcy do 5 lat. Jeśli sprawca działa ze szczególnym okrucieństwem lub jeżeli osoba pokrzywdzona targnie się na własne życie, sprawca podlega karze odpowiednio od roku do lat 10 i od 2 do 12 lat.

Skutki przemocy domowej to nie tylko szkody fizyczne, ale również trwałe następstwa w psychice. Bezpośrednie skutki przemocy można podzielić na:

- objawy fizyczne (m.in. wszelkiego rodzaju urazy ciała czy choroby w wyniku powikłań i stresu),
- objawy emocjonalne (m.in. narastający lęk i niepokój, izolacja, depresja, próby samobójcze, niska samoocena i poczucie własnej wartości, zespół stresu pourazowego, zaburzenia psychosomatyczne),
- objawy społeczne (m.in. wycofanie społeczne, nieufność, nieumiejętność nawiązywania kontaktu, wyuczona bezradność, spadek poczucia kompetencji),
- objawy seksualnego wykorzystywania dziecka (m.in. seksualizacja kontaktów międzyludzkich, wciąganie innych dzieci w nietypową aktywność seksualną, świadomość seksualna wykraczająca poza poziom dojrzałości dziecka, ucieczki z domu, próby samobójcze, problemy psychiczne).

Prawdopodobieństwo wystąpienia przemocy domowej zwiększają następujące czynniki:

- normy społeczne i kulturowe - silne przekonanie o prawie rodziców do dominacji nad dziećmi; przyzwolenie na stosowanie kar cielesnych; wzorzec dominującego mężczyzny i uległej kobiety czy też silne normy związane z prywatnością rodziny;
- status ekonomiczny rodziny – długotrwałe bezrobocie, zagrożenie utratą pracy;
- alkoholizm jednego lub kilku członków rodziny – nadużywanie alkoholu prowadzi do dysfunkcji rodziny;
- dziedziczenie wzorca przemocy – bycie ofiarą lub świadkiem przemocy w dzieciństwie zwiększa prawdopodobieństwo stosowania przemocy w życiu dorosłym;

W tworzeniu kompleksowego i skutecznego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, nie możemy zapominać o planowaniu adekwatnych działań skierowanych do osób stosujących przemoc. Należy pamiętać, iż przemoc nie istniałaby bez osób dopuszczających się takich czynów. Praca z osobami stosującymi przemoc jest jednym z trudniejszych aspektów pracy socjalnej. Bezpośredni kontakt z osobą stosującą przemoc wiązać się może z zagrożeniem zdrowia i życia osób pracujących w obszarze pomocowym. Poza zagrożeniami związanymi bezpośrednio z aktami agresji, osoby stosujące przemoc bardzo często wikłają pracowników w swój system postrzegania rzeczywistości. Usiłują wywołać poczucie winy, próbują zawiązywać koalicje przeciwko członkom swojej rodziny. Nierzadko podważają kompetencje specjalistów, stosują szantaż, używają różnych strategii w obronie własnego *Ja*.

Osoby doznające przemocy często zachowują się niezrozumiale, niejednokrotnie zmieniają zdanie i wycofują zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa, bronią sprawcy. Zachowania te są w psychologii tłumaczone najczęściej występowaniem syndromu wyuczzonej bezradności, zjawiskiem „prania mózgu” czy skutkami stresu pourazowego. Wycofanie się z aktywnych działań służących zmianie sytuacji i wyjściu z kręgu przemocy, może wynikać także z przekonania o bezskuteczności działań, popartego wcześniejszymi doświadczeniami. Bierność i rezygnacja są również często wynikiem technik manipulacyjnych, jakim osoba doznająca przemocy była poddawana ze strony osoby stosującej przemoc, technik mających utrwalić w niej niską samoocenę i wzbudzić poczucie winy. Należy pamiętać, że im dłużej człowiek będzie trwał w sytuacji stresogennej, tym większe jest prawdopodobieństwo, iż wpłynie ona trwale na jego psychikę i osobowość.

W poszukiwanie skutecznych form przeciwdziałania przemocy domowej angażuje się wielu profesjonalistów z różnych dziedzin nauk społecznych, organizacji pozarządowych czy instytucji specjalistycznych. Zajmowanie się przemocą domową wymaga zarówno wnikliwego rozumienia złożoności zjawisk występujących w życiu rodzinnym, jak i szczególnej troski i rozwagi w trakcie interwencji.

3. Adresaci i realizatorzy Programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Raczki na lata 2025 – 2029 skierowany jest do:

- 1) osób doświadczających przemocy domowej,
- 2) osób stosujących przemoc domową,
- 3) świadków przemocy domowej,
- 4) społeczności lokalnej, w tym osób i rodzin zagrożonych przemocą domową,
- 5) przedstawicieli służb, instytucji i organizacji pozarządowych – podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Do realizacji niniejszego Programu oraz tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej włącza się, jako realizatorów przedstawicieli instytucji zobligowanych do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, tj.:

- 1) władze samorządowe,
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach
- 3) Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Raczkach,
- 4) Komendę Miejską Policji w Suwałkach - Posterunek Policji w Raczkach,
- 5) Szkoły i przedszkola funkcjonujące na terenie Gminy Raczki,
- 6) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej *Koramed* w Raczkach,
- 7) Stowarzyszenie *Eduktor* w Łomży,
- 8) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Suwałkach,
- 9) Sąd Rejonowy w Suwałkach.

Szczegółowe cele i zadania, za wdrażanie, których odpowiedzialni będą poszczególni realizatorzy Programu, określone zostały w harmonogramie realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej (rozdział III niniejszego Programu).

Miejscem realizacji Programu jest obszar Gminy Raczki.

ROZDZIAŁ II Część diagnostyczna

1. Skala zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Raczki

Przemoc domowa jest zjawiskiem trudnym do zbadania, ze względu na fakt, iż dotyczy on najbardziej intymnych sfer życia człowieka. Jak podają instytucje zajmujące się szacowaniem skali zjawiska przemocy domowej, badania są obciążone dużym błędem ze względu na społeczne ograniczenia w ujawnianiu tego rodzaju problemów. Osoby doznające przemocy nie zawsze chcą zdradzać sprawy, które uznają za wstydlive, uważają, że „nie należy publicznie prać brudów”, itp. W konsekwencji większość przypadków przemocy nadal nie jest ujawniana. Zjawisko to przez wiele lat było marginalizowane, a podejmowane działania miały jedynie na celu odizolowanie ofiary od sprawcy. Istnieje, zatem potrzeba podejmowania kompleksowych działań skierowanych do osób doznających przemocy w rodzinie jak również osób stosujących przemoc.

Jedną z kluczowych instytucji świadczących pomoc rodzinom z problemem przemocy domowej na terenie Gminy Raczki jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach oraz funkcjonujący w jego ramach Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Raczki. W pracy na rzecz rodzin doświadczających przemocy domowej pracownicy GOPS ściśle współpracują m.in. z instytucjami i służbami takimi jak: Policja, Prokuratura, Sąd Rejonowy - kuratorzy, służba zdrowia, oświata i a także z przedstawicielami organizacji pozarządowych oraz z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Suwałkach, które, w ramach Ośrodka Interwencji Kryzysowej, prowadzi na terenie Gminy Raczki HOSTEL dla osób doświadczających przemocy domowej.

Zespoły Interdyscyplinarne funkcjonujące na terenie gmin i miast są jednymi z podstawowych podmiotów zaangażowanych bezpośrednio w realizację Procedury „Niebieskie Karty”. Poniżej przedstawiono zestawienie statystyczne dotyczące realizacji Procedury „Niebieskie Karty” przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Raczki.

Tabela nr 1. Realizacja procedury "Niebieska Karta" w Gminie Raczki

Wyszczególnienie		2022r.	2023r.	2024r.
Liczba WSZYSTKICH formularzy "Niebieska Karta - A" (zarówno wszczynających procedurę, jak i dokumentujących kolejne zdarzenie w ramach toczącej się procedury)	Ogółem:	11	11	13
	OPS	2	0	3
	Policja	7	11	10
	GKRPA	0	0	0
	Oświata	0	0	0
	Ochrona zdrowia	2	0	0
Liczba formularzy "Niebieska Karta - A" WSZCZYNAJACYCH Procedurę „Niebieskie Karty”	Ogółem:	10	10	11
	OPS	2	0	3
	Policja	6	10	8
	GKRPA	0	0	0
	Oświata	0	0	0
	Ochrona zdrowia	2	0	0
Liczba formularzy "Niebieska Karta - A" WSZCZYNAJACYCH procedurę, w których osobą doznającą przemocy domowej, była osoba niepełnoletnia (do 18 r.ż.)	Ogółem:	2	2	8
	OPS	1	0	2
	Policja	1	2	6
	GKRPA	0	0	0
	Oświata	0	0	0
	Ochrona zdrowia	0	0	0
Liczba formularzy "Niebieska Karta - A" WSZCZYNAJACYCH procedurę, w których osobą doznającą przemocy, była osoba starsza (powyżej 65 r.ż.)	Ogółem:	1	1	3
	OPS	1	0	1
	Policja	0	1	2
	GKRPA	0	0	0
	Oświata	0	0	0
	Ochrona zdrowia	0	0	0
Liczba posiedzeń ZI		4	5	6
Liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno - pomocowych		14	14	17
Liczba posiedzeń grup roboczych diagnostyczno - pomocowych		42	47	53
Liczba osób objętych procedurą "Niebieskie Karty", wskazanych, jako osoby stosujące przemoc domową	Ogółem:	9	12	14
	kobiety	2	1	2
	mężczyźni	7	11	12
Liczba osób objętych procedurą "Niebieskie Karty", wskazanych, jako osoby doznające przemocy domowej	Ogółem:	19	14	26
	kobiety	11	12	11
	mężczyźni	3	0	1
	małoletni	5	2	14
Liczba Niebieskich Kart C wypełnionych przez grupy DP	Ogółem:	10	10	12
	kobiety	8	10	11
	mężczyźni	2	0	1
Liczba Niebieskich Kart D wypełnionych przez grupy DP	Ogółem:	9	10	8
	kobiety	1	1	1
	mężczyźni	8	9	7
Liczba zakończonych przez grupy DP procedur "Niebieskie Karty"	Ogółem	13	9	7
	na skutek ustania przemocy (oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy - 2022r./2023r)	11	8	6
	na skutek braku zasadności podejmowania działań	2	1	1

Źródło: Dane GOPS w Raczkach, ZI Gminy Raczki

Powyższe dane wskazują, iż na przestrzeni trzech lat, liczba wszczętych Procedur „Niebieskie Karty” na terenie Gminy Raczki utrzymuje się na podobnym poziomie, nie zauważa się znacznego wzrostu notowanych przypadków przemocy domowej. Powyższe dane nie muszą jednak świadczyć o zmniejszeniu skali przemocy domowej. Nadal wiele przypadków przemocy nie jest zgłaszanych, głównie z powodu strachu, wstydu, braku wiary w skuteczność prawa i obowiązujących procedur, jak również, nie zawsze prawidłowego funkcjonowania instytucji odpowiedzialnych za ściganie i karanie (policja, sądy, prokuratura). Statystyki dotyczące zjawiska przemocy domowej nie przedstawiają całego obrazu tego problemu. Niesie to za sobą konieczność zwiększenia pomocy osobom doznającym przemocy domowej a także współdziałania pracowników różnych grup

zawodowych (policji, służby zdrowia, szkoły, pomocy społecznej, sądów, organizacji pozarządowych, itp.) w przeciwdziałaniu wzrostu skali tego zjawiska.

Od dnia 30 listopada 2020 r. funkcjonują przepisy ustawy z 30 kwietnia 2020 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 956). Na podstawie wyżej wymienionych przepisów Policja otrzymała nowe uprawnienie w postaci możliwości wydania wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. Zgodnie z nowymi uregulowaniami, funkcjonariusz policji ma prawo wydać nakaz lub zakaz wobec osoby stosującej przemoc domową: nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia oraz zakaz zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. Policja ma także prawo zatrzymać sprawcę, jeżeli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że popełnił on przestępstwo z użyciem przemocy. Sprawca oczekuje w Policijnej Izbie Zatrzymań (do 48 godzin) na podjęcie dalszych czynności np. wszczęcia postępowania, zebrania dowodów i przedstawienia zarzutów popełnienia przestępstwa oraz przesłuchania. Po wszczęciu postępowania przygotowawczego osobie stosującej przemoc można postawić zarzuty popełnienia przestępstwa i zastosować środki zapobiegawcze, np.: tymczasowe aresztowanie (stosuje wyłącznie sąd na wniosek prokuratora); oddanie pod dozór Policji, nakazanie sprawcy opuszczenia lokalu mieszkalnego zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym, zakaz opuszczania przez sprawcę kraju.

Tabela nr 2. Realizacja środków zapobiegawczych wobec osób stosujących przemoc domową

Wyszczególnienie		2022r. 10 wszczętych NK	2023r. 10 wszczętych NK	2024r. 11 wszczętych NK
Liczba wszczętych postępowań przygotowawczych w związku z przemocą domową		4	7	5
Liczba prowadzonych postępowań w związku z przemocą domową		4	5	5
Liczba zatrzymań sprawców przemocy w związku z podejrzeniem stosowania przemocy domowej		5	7	6
Liczba wydanych nakazów i zakazów w związku z przemocą domową	zakazy prokuratorskie	5	6	6
	zakazy z art. 15aa ustawy o policji (14 dni)	1	1	1

Źródło: Dane ZI Gminy Raczek, PP Raczek

Działania członków grup diagnostyczno – pomocowych, bezpośrednio pracujących z rodzinami uwikłanymi w problem przemocy domowej, mają przede wszystkim za zadanie zapewnić bezpieczeństwo osobie doznającej przemocy domowej oraz poprawę jej sytuacji życiowej. W tym celu, we współpracy z osobą doznającą przemocy, opracowuje się indywidualny plan pomocy rodzinie. W ramach bezpośredniej pomocy rodzinie, grupa diagnostyczno - pomocowa może podejmować następujące działania:

- występuje do Zespołu Interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
- występowanie do Zespołu Interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń;
- składa wnioski do GKRPA o wszczęcie postępowania w przedmiocie kierowania na przymusowe leczenie odwykowe od alkoholu;
- składa wnioski do właściwego Sadu Rejonowego dot. wglądu w sytuację nieletnich znajdujących się w rodzinie, w której występuje przemoc domowa;
- wnioskuję do kierownika właściwego OPS o objęcie rodziny wsparciem finansowym;
- wnioskuję do kierownika właściwego OPS o objęcie rodziny wsparciem asystenta rodziny.

Podkreślić należy, iż do zadań grupy diagnostyczno – pomocowej należy także monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej w trakcie realizacji Procedury „Niebieskie Karty”, w tym również po jej zakończeniu procedury.

Tabela nr 3. Działania podejmowane przez członków grup diagnostyczno - pomocowych

Wyszczególnienie	2022r. 10 wszczętych NK	2023r. 10 wszczętych NK	2024r. 11 wszczętych NK
Liczba wniosków o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych/psychologiczno - terapeutycznych	brak podstaw prawnych	0	0
Liczba wniosków do ZI o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia	brak podstaw prawnych	0	0
Liczba wniosków do GKRPA w Raczkach o wszczęcie postępowania w przedmiocie kierowania na przymusowe leczenie odwykowe od alkoholu	5	7	5
Liczba wniosków do Sadu Rodzinnego dot. wglądu w sytuację nieletnich znajdujących się w rodzinie w której występuje przemoc domowa	6	4	5
Liczba wniosków do kierownika właściwego OPS o objęcie rodziny wsparciem finansowym	2	5	5
Liczba wniosków do kierownika właściwego OPS o objęcie rodziny wsparciem asystenta rodziny	0	1 (postanowienie Sądu Rodzinnego)	1 (postanowienie Sądu Rodzinnego)

Źródło: Dane ZI Gminy Raczki

Na terenie Gminy Raczki przemoc domowa występuje w rodzinach o różnorodnym statusie społecznym, zazwyczaj jednak łączy się z problemem nadużywania alkoholu. Powyższe dane wskazują, iż mimo intensyfikacji oddziaływań zarówno wobec osób doznających przemocy jak i osób ją stosujących, w dalszym ciągu konieczne jest zwiększenie zakresu różnorodnych działań pomocowych i interwencyjnych a także podejmowanie działań korekcyjnych wobec osób stosujących zachowania przemocowe. Niezmiernie istotna jest interdyscyplinarna współpraca i sprawny przepływ informacji pomiędzy różnymi instytucjami i organizacjami zajmującymi się pomaganiem osobom doznającym przemocy domowej.

2. Charakterystyka Gminy Raczki

Gmina Raczki jest jedną z jednostek administracyjnych powiatu suwalskiego w województwie podlaskim. Gmina zajmuje powierzchnię 14.225 ha. W jej skład wchodzi 36 sołectw. Miejscem położenia Gminy Raczki jest Suwalszczyzna (ziemia suwalska, augustowska i sejneńska). Gmina zlokalizowana jest stosunkowo niedaleko od przejść granicznych na Litwę: Budzisko (43 km), Ogrodniki (55 km). Głównymi drogami na terenie gminy są dwie drogi wojewódzkie: Suwałki – Raczki - Olecko oraz Augustów – Raczki, oraz droga krajowa S - 8 w kierunku Augustowa od węzła Raczki przy drodze ekspresowej S – 6. Przez gminę przebiega linia kolejowa Suwałki – Olecko, która obecnie nie obsługuje przewozów pasażerskich. Gmina Raczki graniczy z następującymi gminami: Bakałarzewo i Suwałki (powiat suwalski), Wieliczki (powiat olecki), Kalinowo (powiat etcki), Augustów, Nowinka (powiat augustowski)j jest drugą co do wielkości gminą w powiecie suwalskim.

Według stanu na dzień 31.12.2024 r. w Gminie Raczki zameldowanych na pobyt stały było 5.689 osób, w tym 2.820 kobiet i 2.869 mężczyzn. Analiza struktury zameldowania pokazuje tendencję spadkową w stosunku do lat poprzednich. Zauważalna jest też większa liczba osób zmarłych w stosunku do liczby dzieci urodzonych. W 2024r. roku odnotowano 67 zgonów i jedynie 36 urodzeń.

Analiza liczby mieszkańców gminy pod względem płci, jasno wskazuje, iż ludność dzieli się mniej więcej na połowę, z nieznaczną przewagą mężczyzn. Gminę Raczki zamieszkuje 1.172 osób (569 kobiet, 603 mężczyzn) do 19 roku życia; 3.352 osób (1.552 kobiety, 1.830 mężczyzn) w wieku 20-60 – kobiety 20-65 - mężczyźni oraz 1.165 osób (729 kobiet, 436 mężczyzn) po 60 r. ż. – kobiety, po 65 r. ż. - mężczyźni.

W 2024 roku ze wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raczkach, udzielanej zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, skorzystało 139 rodziny, tj. 326 osób w rodzinie. Pomocy, wyłącznie w formie pracy socjalnej, udzielono 73 rodzinom. Z powodu przemocy domowej w 2024r. udzielono pomocy finansowej i/lub rzeczowej 5 rodzinom (2023r. – 2 rodziny, 2022r. - 5 rodzin).

Tabela 4. Najczęstsze powody przyznawania pomocy społecznej w 2023 i 2024 r.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Gmina Raczeki				
	2023		2024		
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	
Ubóstwo	36	79	43	93	
Potrzeba ochrony macierzyństwa	7	42	9	52	
w tym: wielodzietność	7	42	8	49	
Bezrobocie	30	69	42	96	
Niepełnosprawność	27	49	33	64	
Długotrwała lub ciężka choroba	31	61	42	74	
Bezradność w sprawach op.- wych. i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	9	28	11	34	
w tym:	rodziny niepełne	9	28	9	32
	rodziny wielodzietne	0	0	0	0
Przemoc w rodzinie	2	5	5	8	
Alkoholizm	2	2	7	8	
Bezdomność	0	0	1	1	
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	1	1	1	
Zdarzenie losowe	0	0	1	3	
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna/sytuacja kryzysowa	3	9	3	8	

Źródło: Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raczkach

Z analizy danych tut. OPS o rodzinach korzystających z pomocy społecznej wynika, że głównymi przesłankami do korzystania ze wsparcia finansowego oraz rzeczowego na terenie Gminy Raczeki, oprócz ubóstwa jest w przede wszystkim bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba oraz wielodzietność.

Analizując liczbę świadczeń rodzinnych w postaci zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami należy stwierdzić, iż zmalała liczba rodzin korzystających z tej formy pomocy: w roku 2023 ośrodek wypłacił 4.091 świadczeń na kwotę 429.390,63 zł, natomiast w roku 2024 wypłacono już tylko 2.831 świadczeń na kwotę 302.803,68 zł. Jest to spadek aż o 1 260 świadczeń na kwotę 126.586,95 zł.

Zmalała również liczba świadczeń z tytułu urodzenia się dziecka (jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia się dziecka): w roku 2023 wypłacono 19 świadczeń na kwotę 19.000,00 zł, natomiast w 2024r. wypłacono tylko 7 świadczeń na kwotę 7.000,00 zł. Nastąpił spadek o 12 świadczeń na kwotę 12.000,00 zł względem roku poprzedniego.

3. Zasoby instytucjonalne Gminy Raczeki

Zjawisko przemocy domowej jest problemem złożonym wymagającym przemyślnych, wielotorowych i kompleksowych oddziaływań, angażujących przedstawicieli różnych instytucji. W walce z problemami społecznymi pozytywne efekty daje podejście interdyscyplinarne pozwalające na spojrzenie na dany problem z różnych perspektyw. Interdyscyplinarność to także możliwość wykorzystania różnorodnych kompetencji, uprawnień i narzędzi do osiągnięcia pożądanego celu.

W Gminie Raczeki, gminny system przeciwdziałania przemocy domowej tworzą następujące instytucje:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach – podejmowanie działań interwencyjnych i pomocowych w rodzinach, realizacja Procedury „Niebieskie Karty”, diagnoza zjawiska przemocy domowej, poradnictwo, udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego, pomoc w formie pracy socjalnej, wsparcie rodzin przez asystenta rodziny lub asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej.
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Raczkach - realizacja działań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.
3. Szkoła Podstawowa w Raczkach oraz Szkoła Podstawowa we Wronowie - diagnoza zjawiska przemocy, realizacja procedury „Niebieskie Karty”, realizacja programów profilaktycznych podejmujących m.in. problematykę przemocy działań edukacyjnych służących wzmocnieniu metod opiekuńczych i wychowawczych, udział w kampaniach edukacyjno-informacyjnych, poradnictwo psychologiczno – pedagogiczne.
4. Posterunek Policji w Raczkach - realizacja procedury „Niebieskie Karty”, monitorowanie sytuacji rodzin z problemem przemocy, podejmowanie interwencji w przypadku naruszenia przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, podejmowanie działań profilaktycznych dotyczących problemu

przemocy, prowadzenie pracy z osobami uwikłanymi w problem przemocy, w szczególności osobami wskazanymi jako stosujące przemoc domową.

5. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej *KORAMED* w Raczkach - diagnoza zjawiska przemocy, realizacja procedury „Niebieskie Karty”, prowadzenie edukacji z zakresu profilaktyki zdrowotnej oraz wpływu stosowania przemocy na rozwój i stan zdrowia dziecka.
6. Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Raczkach – diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym, inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, monitorowanie realizacji procedury "Niebieskie Karty", oddziaływania wobec sprawców przemocy poprzez kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową.
7. Członkowie grup diagnostyczno – pomocowych – inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą realizacja procedury "Niebieskie Karty", realizacja działań interwencyjno – pomocowych w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową, monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy, w tym również po zakończeniu procedury "Niebieskie Karty", zapewnienie schronienia dla osób doznających przemocy domowej.
8. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Suwałkach - kształtowanie polityki społecznej na terenie powiatu suwalskiego, z zaangażowaniem dostępnych zasobów i środków, w celu trwałej poprawy sytuacji osób i środowisk wymagających wsparcia. Prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej oraz poradnictwa specjalistycznego: porady prawnika, psychologa, terapeuty uzależnień, zapewnienie miejsca schronienia dla osób doznających przemocy domowej lub w innych sytuacjach kryzysowych (HOSTEL Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Dowspada Gmina Raczki).

Dodatkowo, jako partnerzy w tworzeniu lokalnego systemu profilaktyki i przeciwdziałania przemocy domowej, mogą zostać włączeni przedstawiciele poniższych instytucji funkcjonujących na terenie Gminy Raczki:

1. Gminny Ośrodek Kultury w Raczkach – rozpoznawanie i rozbudzanie zainteresowań oraz potrzeb kulturalnych, kształtowanie wzorów aktywnego uczestnictwa w kulturze, organizowanie różnorodnych form edukacji artystycznej i społecznej kierowanej do odbiorców wszystkich grup wiekowych, podejmowanie działań integracyjnych w sferze kultury dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
2. Gminna Biblioteka Publiczna w Raczkach - zaspokajanie potrzeb oświatowych, kulturalnych i informacyjnych ogółu społeczności lokalnej, uczestniczenie w upowszechnianiu wiedzy i kultury.

Na terenie Gminy Raczki działa także kilka kół zainteresowań oraz stowarzyszeń:

- Raczkowski Klub Seniora,
- Biuro Wolontariatu działające przy GOK w Raczkach,
- Koło Ambitnej Młodzieży Raczkowskiej,
- Szkolny Klub Wolontariusza *Iskra Prometeusza*,
- Stowarzyszenie *Małoraczkowiaczy znad Rospudy*
- Akcja Katolicka i Rada Parafialna przy Parafii w Raczkach,
- Koło Gospodyń Raczkowskich,
- Koło Gospodyń Wiejskich z Małych Raczek,
- Koło Gospodyń Wiejskich z Suchoj Wsi,
- Koło Gospodyń Wiejskich z Wronowa,
- *Caritas* Diecezji Ełckiej Parafia Raczki oraz Parafia Janówka,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Raczkach.

Zasoby kadrowe Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raczkach:

- starszy specjalista pracy socjalnej- koordynator – 1 etat,
- specjalista pracy socjalnej – 1 etat,
- starszy pracownik socjalny – 1 etat
- młodszy opiekun w ośrodku pomocy społecznej – 1 etat,
- inspektor ds. świadczeń rodzinnych – 1 etat,

- inspektor ds. świadczeń rodzinnych, kancelaryjnych i kadr – 1 etat,
 - kierownik - 1 etat,
 - główny księgowy – ½ etatu.
- Dodatkowo w OPS zatrudnionych jest 6 osób na podstawie umowy zlecenie:
- zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej – 1 asystent rodziny,
 - opiekun w ośrodku pomocy społecznej – 1 opiekun,
 - zadania finansowane ze środków z Funduszu Solidarnościowego w ramach Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 – 5 asystentów osobistych osoby z niepełnosprawnością.

4. Gminny system przeciwdziałania przemocy domowej

Kluczowym elementem gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej jest Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Raczki, który został powołany Zarządzeniem Nr 0050/65/23 Wójta Gminy Raczki z dnia 8 września 2023 r.

Działania Zespołu Interdyscyplinarnego mają służyć przede wszystkim zintegrowaniu oddziaływań instytucji lokalnych oraz i zwiększeniu efektywności podejmowanych działań interwencyjnych i pomocowych skierowanych do osób i rodzin uwikłanych w zjawisko przemocy. Zespół pełni przede wszystkim funkcję strategiczno-koordynującą polegającą na kształtowaniu lokalnej polityki przeciwdziałania przemocy domowej.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Raczki to grupa specjalistów z różnych instytucji, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z charakteru instytucji, którą reprezentują, podejmująca współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałanie zjawisku przemocy na terenie Gminy Raczki.

Główne cele i zadania Zespołu Interdyscyplinarnego:

- budowanie lokalnego systemu jakości opieki i wsparcia dla rodziny i dziecka zgodnie z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- zsynchronizowanie i wypracowanie standardów współpracy przedstawicieli różnych grup zawodowych i społecznych pracujących i zajmujących się problematyką przemocy.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Raczki, którego koordynatorem jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach, zgodnie z podpisanymi porozumieniami tworzą następujące podmioty:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach,
- 2) Komenda Miejska Policji w Suwałkach – Posterunek Policji w Raczkach,
- 3) Sąd Rejonowy w Suwałkach,
- 4) Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Raczkach,
- 5) Szkoła Podstawowa w Raczkach,
- 6) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej *Koramed* w Raczkach,
- 7) Stowarzyszenie *Edukator* w Łomży. Publiczna Szkoła Podstawowa we Wronowie,
- 8) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Suwałkach.

5. Analiza SWOT

Do analizy zasobów oraz słabych stron uwarunkowań programowych posłużono się narzędziem, jakim jest Analiza SWOT. Pozwala ona na określenie czynników wewnętrznych, zależnych od realizatorów Programu, zarazem pozytywnych jak i negatywnych, oraz czynników zewnętrznych, niezależnych od realizatorów, które mogą sprzyjać powodzeniu działań programowych jak i je zakłócać czy wręcz uniemożliwiać.

Poniższa analiza uwzględnia cztery rodzaje czynników:

- Zewnętrzne pozytywne — szanse, czyli zjawiska i tendencje w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystane stają się impulsem rozwoju, osłabiają zagrożenia, umożliwiające eliminowanie słabości, to uwarunkowania wpływające lub mogące wpływać pozytywnie na realizację celów
- Zewnętrzne negatywne — zagrożenia, wszystkie czynniki, które postrzegane są, jako bariery dla rozwoju, utrudnienia, dodatkowe koszty działania.

- Wewnętrzne pozytywne — mocne strony, czyli atuty organizacji, tworzące podstawy do rozwoju i wprowadzania rozwiązań z obszaru polityki społecznej.
- Wewnętrzne negatywne — słabe strony, to konsekwencja ograniczeń zasobów i niedostatecznych kwalifikacji; wewnętrzne czynniki mające lub mogące mieć negatywny wpływ na sytuację społeczną, utrudniające rozwój i realizację zamierzeń z obszaru polityki społecznej.

Analizę SWOT przeprowadzono w oparciu o dostępne dane na temat mocnych i słabych stron istniejącego na terenie Gminy Raczki systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - specjalistyczna kadra, - gotowość do współpracy między instytucjonalnej, - szeroka znajomość środowiska, - znajomość zagrożeń wynikających z patologii, - „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Raczki na lata 2018 - 2028”, uwzględniająca problem przemocy domowej, - umiejętność wykorzystania istniejącego potencjału kadrowego w realizacji zadań z zakresu problematyki przemocy, - mobilność i elastyczność działania kadr jednostek gminnych, - istniejące zaplecze instytucjonalne, - działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych: kontrole sklepów, rozpatrywanie wniosków i kierowanie na leczenie, sprawozdania z działalności komisji, - prawidłowe wykorzystywanie środków finansowych pochodzących z zezwoleń na sprzedaż alkoholu, - łatwy dostęp do Hostelu dla osób uwikłanych w przemoc, funkcjonującego na terenie Gminy Raczki, w miejscowości Dowspuda, dającego możliwość odizolowania ofiar od sprawców przemocy. 	<ul style="list-style-type: none"> - niepełna diagnoza potrzeb w zakresie zjawiska przemocy w tym przemocy domowej, - brak skutecznego przepływu informacji i właściwej koordynacji działań różnych instytucji na rzecz rodzin zagrożonych przemocą domową, - stosunkowo niska współpraca ze szkołami w obszarze profilaktyki uzależnień i zachowań agresywnych, - brak wystarczających środków finansowych na zatrudnienie w pełnym wymiarze specjalistów pracujących z osobami uwikłanymi w przemoc, dotkniętych problemem uzależnienia i współuzależnienia, - brak rozwiniętej infrastruktury socjalnej Gminy (mieszkań chronionych, lokali socjalnych), - brak całodobowej lokalnej infolinii dla rodzin w kryzysie, w tym związanym z przemocą domową, - brak grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy, - brak zaufania ze stron osób doświadczających przemocy do instytucji, strach przed opinią społeczną, - niedostateczna ilość akcji informacyjno – edukacyjnych dot. zjawiska przemocy w tym przemocy domowej, - przyzwolenie społeczne na stosowanie przemocy, - długa procedura kierowania osób na leczenie odwykowe,
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - dobrze przygotowana i stale doskonaląca swoje umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny, - wprowadzenie w życie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i rozporządzenia wykonawcze, - wprowadzenie Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 - 20230, - zmiany w przepisach prawnych stwarzające warunki do skutecznego niesienia pomocy osobom i rodzinom w kryzysie, zmiany m.in. ww. ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, - ogólnopolskie zmiany w polityce prorodzinnej, - wzrost świadomości, zarówno wśród kadr instytucji, jak i społeczności lokalnej w kwestii działań nakierowanych na przeciwdziałanie przemocy, w tym przemocy domowej, - możliwość pozyskiwania funduszy unijnych oraz dodatkowych środków finansowych, - wdrażanie w życie programów profilaktycznych, których adresatami są dzieci i młodzież, - oferta szkoleniowa dostosowana do potrzeb osób zawodowo i społecznie zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej. 	<ul style="list-style-type: none"> - narastający problem uzależnienia od alkoholu i innych środków psychoaktywnych, - nowe formy zachowań przemocowych (cyberprzemoc), - poczucie bezradności i bierność rodzin w rozwiązywaniu problemów, - negatywne wzorce zachowań społecznych, - istniejące w społeczeństwie przekonania i stereotypy dot. przemocy, - wydłużony tryb postępowania karnego o znęcanie się nad rodziną, niskie kary w stosunku do rangi popełnionych czynów, nadużywanie zawieszania kar, - poczucie bezkarności wśród osób stosujących przemoc, - brak gwarancji bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy, - osamotnienie rodzin zagrożonych przemocą i brak umiejętności/lęk przed pozyskiwania wsparcia, - ukrywanie przez rodzinę występowania aktów przemocy, niechęć do współpracy, - ogólna niechęć do uczestnictwa w procesie pomagania (brak wiary w powodzenie przedsięwzięcia), - skomplikowane procedury pozyskiwania środków finansowych z Unii Europejskiej, - brak jednolitej metodologii zbierania danych nt. przemocy domowej, co skutkuje niepełną diagnozą i niewystarczającym rozeznaniem potrzeb, - „zła prasa” dotycząca pracowników socjalnych oraz działań podejmowanych przez instytucje w obszarze interwencji kryzysowej, w tym przeciwdziałania przemocy domowej.

6. Potrzeby w sferze przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Raczki

Na podstawie dokonanej diagnozy można stwierdzić, iż w Gminie Raczki konieczna jest realizacja następujących kierunków działań, tj.:

1. Działania profilaktyczne edukacyjne na terenie Gminy Raczki powinny mieć charakter długofalowy i różnorodny, powinny obejmować, w miarę możliwości wszystkie grupy wiekowe. Należy podkreślić, że skuteczne rozwiązywanie problemu przemocy domowej zależy nie tylko od podmiotów i instytucji, które działają w tym zakresie, lecz także od społeczności lokalnej. Planowane działania powinny polegać przede wszystkim na dostarczaniu informacji o możliwych formach poszukiwania specjalistycznej pomocy oraz funkcjonujących w tym zakresie instytucji.
2. Należy prowadzić działania edukacyjne, których celem jest upowszechnianie wiedzy dotyczącej zarówno samej specyfiki problemu przemocy domowej jak i form oraz sposobów radzenia sobie z tym problemem a także problemami współistniejącymi.
3. Rekomenduje się zwracanie szczególnej uwagi na wsparcie kadry pracującej w instytucjach pomocowych, szczególnie w zakresie rozwijania ich kompetencji i umiejętności w zakresie skutecznych form pracy z rodzinami borykającymi się z problemem przemocy domowej.
4. Rekomenduje się przeprowadzanie warsztatów lub akcji informacyjnych skierowanych m.in. do rodziców, które obejmowałyby następujące zagadnienia: organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży, podział obowiązków w rodzinie, rozwój emocjonalny dziecka, sposoby skutecznej komunikacji a także zagadnienia dotyczące zjawiska przemocy rówieśniczej, cyberprzemocy oraz przemocy domowej.
5. Rekomenduje się zintensyfikowanie prowadzenia warsztatów skierowanych do dzieci i młodzieży w ramach przeciwdziałania przemocy domowej, zastępowania agresji oraz rozwiązywania konfliktów między uczniami a także działania edukacyjne zwiększające świadomość problematyki zagrożeń cyfrowych.
6. Wskazane jest zwiększenie liczby szkoleń skierowanych do kadry pedagogicznej, dotyczących pomocy krzywdzonym uczniom oraz procedury "Niebieskiej Karty" w szkole.
7. Udoskonalanie spójnego systemu współpracy i koordynacji pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin doznającym przemocy domowej.

Na terenie Gminy Raczki od kilku lat brakuje usług w postaci poradnictwa specjalistycznego: psychologicznego i rodzinnego, jednak w przypadku konieczności takiej pomocy, mieszkańcy gminy korzystają z pomocy instytucji i organizacji znajdujących się na terenie Suwałk m.in.: PCPR w Suwałkach, Poradnia EGO czy Stowarzyszenie PRYZMAT. Osoby najuboższe pomoc prawną mogą uzyskać w ramach nieodpłatnej pomocy prawnej w PCPR Suwałki.

Jednym z problemów Gminy Raczki jest także brak lokali socjalnych, które mogłyby zaspokoić potrzeby mieszkaniowe rodzin w sytuacji kryzysowej (pożar, eksmisja itp.). W gminie Raczki istnieje potrzeba rozwoju budownictwa komunalnego, socjalnego lub adaptacji istniejących pomieszczeń w zasobie gminy, na pomieszczenia mieszkalne, w celu zabezpieczenia potrzeb mieszkaniowych osób o niskich dochodach, zagrożonych bezdomnością.

ROZDZIAŁ III Część programowa

1. Założenia i uwarunkowania programowe

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Raczki na lata 2025 – 2029 jest zgodny z Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030. Głównymi założeniami przedmiotowego programu są: kompleksowość i interdyscyplinarność działań ujętych w ramy sprawnie funkcjonującego systemu, ukierunkowanego na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemocy, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań osób stosujących przemoc domową, edukację kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej oraz szeroko ujętą edukację społeczności lokalnej.

Podstawą działań systemowych jest założenie, iż przemoc domowa jest przestępstwem, a najważniejsze jest bezpieczeństwo osoby doznającej przemocą oraz jej zatrzymanie. Bez realizacji wyżej wymienionych założeń

pomoc jest zazwyczaj nieskuteczna. Pojedyncza instytucja nie jest sama w stanie skutecznie rozwiązywać problemów społecznych, jakim niewątpliwie jest zjawisko przemocy domowej. Nieodzowna jest interdyscyplinarność pracy w tym zakresie poprzez ścisłą współpracę, łączenie działań, przepływ informacji, określenie wspólnego celu oraz przewidywanie efektów. Interdyscyplinarność jest podstawą skuteczności w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Ponadto wzrost świadomości społecznej powinien przyczynić się do zapobiegania przemocy domowej, umożliwić adekwatne reagowanie, a także spowodować, że osoby stosujące przemoc będą odczuwać brak akceptacji dla swoich działań, co znacznie zwiększy skuteczność w jej zapobieganiu oraz łagodzeniu jej następstw.

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej, w tym realizacji celów ustawowych oraz celów wskazanych w niniejszym Programie, określono cztery podstawowe obszary zawierające kierunki działań, sprecyzowano także oddziaływania wobec różnych grup odbiorców:

Działania uprzedzające (diagnozujące, profilaktyczne, informacyjne, edukacyjne): podejmowane w ramach profilaktyki, ukierunkowane na promocję pozytywnych wartości i zdrowego stylu życia oraz zapobieganie przemocy w rodzinie. Kierowane są do ogółu społeczeństwa, a także osób pracujących zagrożonych.

Działania interwencyjne: tj. wszelkie działania mające na celu jak najszybsze przerwanie przemocy: interwencja policji, wszczęcie procedury NK, zawiadomienie prokuratury, sądu rodzinnego, umieszczenie osoby doznającej przemocy w ośrodku wsparcia czy izolujące osobę stosującą przemoc.

Działania wspierające: wszystkie działania pomocowe kierowane do osób doznających przemocy, których celem jest wsparcie, wzmocnienie psychologiczne, pedagogiczne, terapeutyczne, socjalne i inne.

Działania korekcyjno-edukacyjne: kierowane bezpośrednio do osób stosujących zachowania przemocowe.

Każde z działań we wskazanych obszarach zostało przypisane konkretnym podmiotom odpowiedzialnym za ich realizację. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej, wspieranie osób dotkniętym przemocą, a także oddziaływanie na osoby stosujące przemoc są nadrzędnym celem, który powinien łączyć działania sektora publicznego i organizacji pozarządowych.

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Raczki na lata 2025 – 2029 obejmuje różnorodne formy działań profilaktycznych oraz pomocowych skierowanych do rodzin i osób zagrożonych zjawiskiem przemocy. Cele programowe zakładają zintegrowanie i synchronizację zadań samorządu lokalnego z działaniami innych podmiotów, w tym organizacji pozarządowych, fundacji, stowarzyszeń itp., które działają na rzecz poprawy funkcjonowania środowiska lokalnego.

Cele określone w niniejszym Programie wynikają z przeprowadzonej analizy sytuacji i diagnozy potrzeb w zakresie problematyki przemocy w rodzinie, są zgodne zarówno z celami i założeniami Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030, a także ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Raczki na lata 2018-2028.

Dostosowanie rozwiązań programowych do faktycznie występujących problemów, z jakimi borykają się rodziny zagrożone kryzysem, jest jednym z podstawowych założeń niniejszego Programu. Dzięki temu jego realizacja w znacznym stopniu zwiększy efektywność działań profilaktycznych oraz wspierających w sytuacjach problemowych, podejmowanych przez różne podmioty na rzecz przeciwdziałania dysfunkcjom i przywrócenia rodzinie możliwości prawidłowego funkcjonowania.

Sprawne funkcjonowanie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej zakłada koordynację i spójność działań, w tym dobry przepływ informacji między wszystkimi realizatorami i partnerami. Pełna realizacja wyznaczonych celów jest uzależniona od stopnia zaangażowania tych podmiotów w stworzenie systemu umożliwiającego rodzinie uzyskanie specjalistycznego wsparcia i niezbędnej pomocy, by sama stawała się niezależna, wydolna i zaradna.

W zakresie udzielania pomocy osobom doznającym przemocy, stosującym przemoc oraz w celu podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej, niniejszy dokument oparty został na zasadach umożliwiających podejmowanie działań interdyscyplinarnych, tj.:

- wzajemnej współpracy i współdziałania organów administracji publicznej, instytucji, organizacji pozarządowych, policji i sądów oraz innych środowisk i osób fizycznych, uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio i/lub bezpośrednio z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie i jej negatywnym następstwom,

- jawności działań podmiotów realizujących zadania programowe z poszanowaniem godności, tak ofiary, jak i sprawcy,
- szczególnej ochrony dzieci, zachowaniem ich prawa do wychowywania się w rodzinie, osób starszych i niepełnosprawnych w zakresie właściwej opieki i pielęgnacji, poprzez udzielenie rodzinie szczególnego wsparcia w dążeniu do poprawy jej funkcjonowania.

2. Cele Programu

Głównym celem Programu jest zwiększenie skuteczności działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz ograniczenie zjawiska przemocy w Gminie Raczki. Na podstawie lokalnej diagnozy zjawiska przemocy domowej na obszarze Gminy Raczki wraz z wskazaniem zasobów instytucjonalnych zdefiniowano cel główny oraz cele szczegółowe wraz z kierunkami działań. Do każdego celu wskazano kierunki działań zmierzające do jego realizacji a także wskaźniki osiągnięcia założonego celu.

CEL GŁÓWNY

Zwiększenie skuteczności działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz ograniczenie zjawiska przemocy w Gminie Raczki

Cel główny Programu realizowany będzie poprzez cele szczegółowe obejmujące następujące obszary:

- I. Rozwijanie lokalnego systemu profilaktyki w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
- II. Podnoszenie dostępności oraz skuteczności wsparcia skierowanego bezpośrednio do rodzin i osób doświadczających przemocy domowej.
- III. Podnoszenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.
- IV. Zwiększenie poziomu kompetencji oraz skoordynowanie działań pomocowych instytucji lokalnych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Cele szczegółowe Programu

Poszczególnym celom szczegółowym przypisano działania, które zaplanowano w sposób uwzględniający możliwości finansowe oraz zasoby instytucjonalne Gminy Raczki. Poniżej przedstawione zostały cele szczegółowe Programu oraz poszczególne działania związane z ich realizacją.

Cel szczegółowy nr 1:

Rozwijanie lokalnego systemu profilaktyki w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

- 1.1. Systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Raczki.
- 1.2. Podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy na temat zjawiska przemocy w tym przemocy domowej.
- 1.3. Prowadzenie działań edukacyjnych służących podniesieniu kompetencji opiekuńczo wychowawczych rodziców.
- 1.4. Prowadzenie działań profilaktycznych i edukacyjnych dzieci i młodzieży z zakresu zastępowania agresji, rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy, radzenia sobie ze stresem i agresją.
- 1.5. Zwiększenie poziomu wiedzy społeczności lokalnej na temat możliwości uzyskania specjalistycznego wsparcia, w przypadku doświadczania przemocy domowej.

Cel szczegółowy nr 2:

Podnoszenie dostępności oraz skuteczności wsparcia skierowanego bezpośrednio do rodzin i osób doświadczających przemocy domowej.

- 2.1. Usprawnianie funkcjonowania istniejących podmiotów udzielających specjalistycznego wsparcia i pomocy osobom uwikłanym w przemoc domową.
- 2.2. Rozpowszechnianie informacji na temat instytucji i organizacji z terenu Gminy Raczki, powiatu suwalskiego lub o zasięgu ogólnopolskim, udzielających wsparcia specjalistycznego osobom dotkniętym przemocą domową.

2.3. Udzielanie bezpośredniej pomocy osobom doznającym przemocy domowej poprzez zwiększenie dostępności do specjalistycznego wsparcia.

Cel szczegółowy nr 3:

Podnoszenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

3.1. Zwiększenie dostępności do specjalistycznych form wsparcia skierowanych do osób stosujących przemoc domową.

3.2. Podniesienie skuteczności interwencji podejmowanych w stosunku do osób stosujących przemoc domową.

Cel szczegółowy nr 4:

Zwiększenie poziomu kompetencji oraz skoordynowanie działań pomocowych instytucji lokalnych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

4.1. Usprawnianie współpracy międzyinstytucjonalnej podmiotów realizujących działania w zakresie wsparcia rodzin z problemem przemocy.

4.2. Podnoszenie wiedzy i kompetencji osób realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Przewidywane efekty realizacji Programu

Poprzez realizację celów szczegółowych Programu zakłada się uzyskanie następujących efektów:

1. Podniesienie poziomu świadomości mieszkańców Gminy Raczki na temat zjawiska przemocy domowej.
2. Podniesienie kompetencji wychowawczych w zakresie wychowywania dzieci bez używania przemocy.
3. Zmniejszenie liczby osób i rodzin uwikłanych w zjawisko przemocy domowej.
4. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy domowej.
5. Podniesienie kompetencji zawodowych osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.
6. Zwiększenie liczby osób profesjonalnie zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy.
7. Wzmacnianie spójnego, interdyscyplinarnego systemu działań w zakresie pomocy osobom i rodzinom dotkniętym przemocą przez rozwój działań instytucjonalnych w obszarze przeciwdziałania przemocy.
8. Zwiększenie dostępności do instytucji oferujących specjalistyczną pomoc i wsparcie.

3. Harmonogram realizacji celów programowych

Niniejszy Program będzie wdrażany we współpracy z lokalnymi instytucjami, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami zajmującymi się problematyką rodzinną, zgodnie z opracowanym szczegółowym harmonogramem działań.

Za koordynację oraz realizację działań określonych w Programie, odpowiada Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Raczki.

Harmonogram realizacji celów Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Raczki na lata 2025–2029

CEL SZCZEGÓŁOWY	ZADANIA	KIERUNKI DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADANIA	REALIZATORZY	TERMIN REALIZACJI ZADANIA	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
				PODMIOTY ZAANGAŻOWANE		
1.Rozwijanie lokalnego systemu profilaktyki w zakresie przeciwdziałania przemocydomowej	1.1. Systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Raczki.	<ul style="list-style-type: none"> - opracowywanie i wdrażanie narzędzi badawczych, - prowadzenie systematycznych badań, opracowywanie i upowszechnianie wyników badań, - rejestrowanie przypadków przemocy domowej, - sporządzanie rocznego raportu (sprawozdania) dot. zjawiska przemocy w rodzinie oraz odnotowanych przypadków. 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba opracowanych sprawozdań z realizacji programu, - liczba sporządzonych sprawozdań z realizacji działań dotyczących procedury Niebieskiej Karty, - liczba odnotowanych przypadków, - roczny raport – sprawozdanie. 	<p>GOPS w Raczkach</p> <p>PP w Raczkach Placówki oświatowe z Gminy Raczki NZOZ w Raczkach GKRPA w Raczkach PCPR w Suwałkach</p>	Raz w roku	Bezkosztowo
	1.2.Podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy na temat zjawiska przemocy w tym przemocy domowej.	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowywanie, pozyskiwanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjnych (ulotki, broszury, plakaty) na terenie Gminy. - prowadzenie akcji informacyjnych kierowanych do różnych grup odbiorców i środowisk na temat zjawiska przemocy, sposobów jej przeciwdziałania oraz możliwości uzyskania pomocy na terenie Gminy Raczki. - współpraca z placówkami oświatowymi oraz kulturalnymi w zakresie profilaktyki, edukacji i promowania prawidłowych postaw społecznych. - popularyzacja założeń systemu przeciwdziałania przemocy domowej oraz działań podejmowanych w ramach realizacji Programu. 	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost społecznej świadomości problemu przemocy w rodzinie, - znajomość systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, - liczba opracowanych i pozyskanych z innych źródeł materiałów informacyjno – edukacyjnych. - poziom wiedzy dotyczący treści przekazanych w ulotkach i materiałach informacyjnych. 	<p>GOPS w Raczkach Placówki oświatowe z Gminy Raczki PCPR w Suwałkach</p> <p>GOK w Raczkach GKRPA w Raczkach PP w Raczkach Gminna Biblioteka w Raczkach</p>	przynajmniej raz do roku	Budżet Państwa Budżet Gminy
	1.3.Prowadzenie działań edukacyjnych służących podniesieniu kompetencji	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie szkoleń, warsztatów, pogadanek, akcji 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba szkoleń, warsztatów, akcji informacyjno – 	Placówki oświatowe z Gminy Raczki		

opiekuńczo wychowawczych rodziców.	<ul style="list-style-type: none"> - informacyjno – edukacyjnych, - praca socjalna w środowisku - udzielanie indywidualnych porad i konsultacji. 	<ul style="list-style-type: none"> - edukacyjnych, - liczb udzielonych porad, - liczba osób objętych poradnictwem 	<ul style="list-style-type: none"> - PCPR w Suwałkach - GOPS w Raczkach 	przynajmniej raz do roku	Budżet Państwa Budżet Gminy
1.4.Prowadzenie działań profilaktycznych i edukacyjnych dzieci i młodzieży z zakresu zastępowania agresji, rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy, radzenia sobie ze stresem i agresją.	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie warsztatów, pogadarek, projektów i akcji edukacyjnych z zakresu profilaktyki przemocy. 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba warsztatów, pogadarek, projektów i akcji edukacyjnych, - liczba osób objętych poradnictwem, - liczba zakupionych i opracowanych materiałów informacyjnych (ulotki, broszury, plakaty) - liczba przekazanych materiałów 	<ul style="list-style-type: none"> - Placówki oświatowe z Gminy Raczki - GOK w Raczkach - PCPR w Suwałkach 	przynajmniej raz do roku	Budżet Państwa Budżet Gminy
1.5.Zwiększenie poziomu wiedzy społeczności lokalnej na temat możliwości uzyskania specjalistycznego wsparcia, w przypadku doświadczania przemocy domowej.	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie szkoleń, warsztatów, pogadarek, akcji informacyjno – edukacyjnych, - praca socjalna w środowisku - udzielanie indywidualnych porad i konsultacji. 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zrealizowanych szkoleń, warsztatów, akcji informacyjno – edukacyjnych, - liczba uczestników - liczb udzielonych porad, - liczba osób objętych poradnictwem - liczba zakupionych i opracowanych materiałów informacyjnych (ulotki, broszury, plakaty) - liczba przekazanych materiałów 	<ul style="list-style-type: none"> - GOPS w Raczkach - PCPR w Suwałkach 	przynajmniej raz do roku	Budżet Państwa Budżet Gminy

CEL SZCZEGÓŁOWY	ZADANIA	KIERUNKI DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADANIA	REALIZATORZY	TERMIN REALIZACJI ZADANIA	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
				PODMIOTYZAAN GAŻOWANE		
2. Podnoszenie dostępności oraz skuteczności wsparciaskierowanego bezpośrednio do rodzin i osób doświadczających przemocy domowej	2.1.Usprawnianie funkcjonowania istniejących podmiotów udzielających specjalistycznego wsparcia i pomocy osobom uwikłanym w przemoc domową.	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja zadań Zespołu Interdyscyplinarnego - realizacja zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - przywrócenie poradnictwa terapeutycznego w ramach Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych - organizacja/finansowanie szkoleń dla członków Zespołu/grup diagnostyczno - pomocowych 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego - liczba posiedzeń grup diagnostyczno - pomocowych - liczba rodzin/osób objęta pomocą grup diagnostyczno - pomocowych - liczba udzielonych porad w ramach pracy grup diagnostyczno - pomocowych, - liczba posiedzeń GKRPA - liczba osób skierowanych na leczenie odwykowe - liczba członków Zespołu/grup diagnostyczno - pomocowych uczestniczących w szkoleniach - liczba szkoleń w których uczestniczyli członkowie Zespołu/grup diagnostyczno - pomocowych 	<p>Przedstawiciele Instytucji wchodzących w skład ZI GOPS w Raczkach GKRPA w Raczkach</p> <p>PCPR w Suwałkach</p>	na bieżąco	Budżet Państwa Budżet Gminy
	2.2.Rozpowszechnianie informacji na temat instytucji i organizacji z terenu Gminy Raczki, powiatu suwalskiego lub o zasięgu ogólnopolskim, udzielających wsparcia specjalistycznego osobom dotkniętym przemocą domową.	<ul style="list-style-type: none"> - udzielanie specjalistycznego poradnictwa, - przygotowywanie, pozyskanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjnych zawierających bazę teleadresową instytucji i organizacji wsparcia specjalistycznego. 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba udzielonych porad, - liczba osób które skorzystały z poradnictwa, - liczba pozyskanych, opracowanych ulotek, plakatów i broszur. - liczba rozpowszechnionych, udostępnionych ulotek i broszur. 	<p>GOPS w Raczkach Placówki oświatowe z Gminy Raczki NZOZ Raczki PCPR Suwałki GKRPA w Raczkach</p> <p>PP w Raczkach</p>	na bieżąco	Budżet Państwa Budżet Gminy

	<p>2.3.Udzielanie bezpośredniej pomocy osobom doznającym przemocy domowej poprzez zwiększenie dostępności do specjalistycznego wsparcia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - podejmowanie interwencji w rodzinie dotkniętej przemocą, - diagnozowanie sytuacji rodzin dotkniętych lub zagrożonych przemocą - monitorowanie sytuacji rodzin w których zakończono procedurę Niebieskiej Karty, - informowanie o możliwości uzyskania pomocy specjalistycznej, - zapewnienie odpowiedniej pomocy dzieciom uwikłanym w sytuacji przemocy domowej, - zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom w związku z wystąpieniem przemocy domowej - monitoring skuteczności działań na rzecz osób doznających przemocy domowej. - udzielanie niezbędnego wsparcia i pomocy finansowej lub rzeczowej rodzinom i osobom dotkniętym przemocą. 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba założonych Niebieskich Kart - liczba zakończonych Niebieskich Kart w związku z uzasadnionym przypuszczeniem o zaprzestaniu stosowania przemocy. - liczba osób dotkniętych przemocą, umieszczonych w Specjalistycznych Ośrodkach Wsparcia. - liczba dzieci, które zostały odebrane z rodzin w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą, - liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny z uwagi na występowanie, zagrożenie przemocą - liczba dzieci, którym zapewniono ochronę w razie zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą - liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z uwagi na ustanie przemocy domowej - liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z uwagi na rozstrzygnięcie o braku zasadności podejmowania działań - liczba rodzin monitorowanych po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty” - liczba udzielonych zasiłków/pomocy rzeczowej osobom dotkniętym przemocą domową. 	<p>GOPS w Raczkach, PP w Raczkach NZOZ Raczki Placówki oświatowe z Gminy Raczki GKRPA w Raczkach</p>	<p>na bieżąco</p>	<p>Budżet Państwa Budżet Gminy</p>
				<p>PCPR Suwałki</p>		

CEL SZCZEGÓŁOWY	ZADANIA	KIERUNKI DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADANIA	REALIZATORZY	TERMIN REALIZACJI ZADANIA	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
				PODMIOTY ZAANGAŻOWANE		
3. Podnoszenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.	3.1. Zwiększenie dostępności do specjalistycznych form wsparcia skierowanych do osób stosujących przemoc domową	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie działań informacyjno – edukacyjnych dotyczących konsekwencji stosowania przemocy wobec członków rodziny - wydawanie skierowań do uczestnictwa w programach korekcyjno – edukacyjnych lub programach psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową - kierowanie osób stosujących przemoc domową, nadużywających alkoholu, na leczenie odwykowe. 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rozpowszechnionych, udostępnionych ulotek i broszur, - liczba wypełnionych formularzy NK D - liczba wydanych skierowań - liczba osób które uczestniczyły w programie - liczba osób, które ukończyły program - liczba zawiadomień o popełnieniu wykroczenia o którym mowa w art. 66c ustawy z 20 maja 1971 r. Kodeks Wykroczeń. - liczba osób skierowanych na leczenie odwykowe - liczba osób stosujących przemoc które ukończyły terapie uzależnień 	<p>członkowie ZI Policja GKRPA w Raczkach</p> <p>GOPS w Raczkach PCPR w Suwałkach Placówki oświatowe z terenu Gminy Raczki NZOZ w Raczkach Sąd Rejonowy w Suwałkach</p>	na bieżąco	Budżet Państwa Budżet Gminy
	3.2. Podniesienie skuteczności interwencji podejmowanych w stosunku do osób stosujących przemoc domową	<ul style="list-style-type: none"> - wszczynanie procedury Niebieskiej Karty, - izolowanie sprawców przemocy (nakaz opuszczenia mieszkania, zakaz zbliżania, zakaz kontaktowania się), - składanie do Prokuratury zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa związanego ze stosowaniem, przemocy w rodzinie. 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” - liczba rodzin, w których ustała przemoc po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”, - liczba interwencji związanych z usunięciem sprawcy przemocy z miejsca zamieszkania - liczba zawiadomień do prokuratury dot. popełnienia 	<p>Policja GOPS w Raczkach Placówki oświatowe z terenu Gminy Raczki NZOZ w Raczkach GKRPA w Raczkach</p>	na bieżąco	Budżet Państwa Budżet Gminy

			przestępstwa - liczba wniosków o zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego - liczba nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia zgodnie z art. 15aa Ustawy o Policji	PCPR w Suwałkach Prokuratura Sąd Rejonowy w Suwałkach		
--	--	--	--	---	--	--

CEL SZCZEGÓŁOWY	ZADANIA	KIERUNKI DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADANIA	REALIZATORZY	TERMIN REALIZACJI ZADANIA	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
				PODMIOTY ZAANGAŻOWANE		
4. Zwiększenie poziomu kompetencji oraz skoordynowanie działań pomocowych instytucji lokalnych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej	4.1. Usprawnianie współpracy międzyinstytucjonalnej podmiotów realizujących działania w zakresie wsparcia rodzin z problemem przemocy.	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja i udział przedstawicieli grup zawodowych realizujących zadania z zakresu tworzonego systemu przeciwdziałania przemocy domowej w kursach, szkoleniach, konferencjach, - uczestnictwo przedstawicieli Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno - pomocowych w superwizji i szkoleniach, - szkolenie specjalistyczne dla osób bezpośrednio przeprowadzających interwencje, - szkolenie specjalistów pracujących z osobami doznającymi przemocy domowej, - szkolenie grup zawodowych pracujących z rodziną, 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba szkoleń, - liczba przeprowadzonych superwizji, - liczba członków ZI/grup diagnostyczno - pomocowych uczestniczących w szkoleniach, superwizji. 	GOPS w Raczkach ZI w Raczkach	co najmniej raz w roku	Budżet Państwa Budżet Gminy
	4.2. Podnoszenie wiedzy i kompetencji osób realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.	<ul style="list-style-type: none"> - szkolenie specjalistów pracujących z osobami doznającymi przemocy domowej, - szkolenie grup zawodowych pracujących z rodziną, 	wszyscy realizatorzy Programu			

4. Ewaluacja, monitoring, sprawozdawczość oraz zasady finansowania

4.1. Ewaluacja realizacji Programu

Celem ewaluacji jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów i rezultatów Programu. Wyniki ewaluacji posłużyć mogą również do ewentualnych modyfikacji założeń programowych, a dostarczone za jej sprawą informacje powinny być wykorzystane przy przygotowaniu Programu w kolejnym okresie programowania.

Niniejszy Program będzie podlegał ewaluacji w oparciu o dane zebrane przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Raczki podczas monitoringu, tj. raz w roku.

Celem ewaluacji będzie zbadanie efektów realizacji Programu pod kątem następujących kryteriów:

- 1) użyteczności – stopień przydatności Programu dla odbiorców,
- 2) skuteczności – stopień osiągnięcia zaplanowanych celów.

Celem ewaluacji będzie uzyskanie informacji na temat skuteczności Programu i ewentualnych potrzeb związanych z usprawnieniem czy też modyfikacją kierunków działań. Ewaluacja powinna uwidocznić trafność, skuteczność, użyteczność i efektywność Programu. Powinna określić, do jakiego stopnia oddziaływanie programowe przyczyniły się do osiągnięcia celu głównego, celów szczegółowych oraz czy założone cele odpowiadają potrzebom adresatów Programu.

4.2. Monitorowanie i sprawozdawczość

Monitoring (zbieranie i analizowanie danych w trakcie realizacji zadań programowych) będzie prowadzony przez pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raczkach będących członkami Zespołu Interdyscyplinarnego, na podstawie zebranych informacji, przekazywanych przez jednostki uczestniczące w realizacji zadań szeroko związanych ze wspieraniem rodzin, a monitorowanie sytuacji rodzin i osób bezpośrednio uwikłanych w sytuacje przemocy, oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy, przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Raczki.

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie m.in. w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację poprzez składanie sprawozdań z realizacji Programu. Realizatorzy Programu zobowiązani są do składania niniejszych sprawozdań do 31 stycznia każdego roku do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raczkach (forma pisemna).

Wypełniając powinność wymiany informacji, mającej zapewnić sprawne i skoordynowane działania gminnych instytucji oraz podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Raczki, do dnia 31 marca każdego roku, przedstawia organowi nadzorującemu tj.: Wójtowi Gminy Raczki, zbiorcze informacje z realizacji niniejszego Programu, pozwalające ocenić stan realizacji celów i wskaźników Programu.

4.3. Zasady finansowania

Finansowanie realizacji zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Raczki dokonywać się będzie w różnych formach i z wielu źródeł. Zakres realizacji poszczególnych działań programowych w kolejnych latach będzie ściśle uzależniony od możliwości finansowych Gminy Raczki, wysokości dotacji przyznanych na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz możliwości budżetowych i innych podmiotów zaangażowanych w działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w tym Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Niniejszy Programu finansowany będzie ze środków:

- budżetu Gminy Raczki, w szczególności w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Raczki oraz środków na te zadania przewidzianych w planach finansowych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raczkach.
- budżetu państwa.

Podsumowanie

Specjaliści od lat szukają wyjaśnienia zagadnień związanych z powszechnością występowania zjawiska przemocy. Problem ten dotyka, bowiem rodzin na całym świecie. Zdiagnozowanie skali przemocy domowej jest szczególnie trudne z uwagi na liczne czynniki wynikające m.in. z panujących stereotypów społecznych, uwarunkowań środowiskowych, kulturowych czy osobistych takich jak m.in. poczucie wstydu, lęk, współzależnienie. Z uwagi na powszechność zjawiska przemocy oraz jego rozległe, negatywne konsekwencje, niezwykle istotne jest tworzenie spójnych, profesjonalnych systemów ograniczania zjawiska przemocy w rodzinie.

Celem wdrażania programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy jest przede wszystkim udzielanie kompleksowej pomocy osobom uwikłanym w problem przemocy, przez co rozumie się osoby doświadczające przemocy, jak i ją stosujące. Skuteczna realizacja zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy jest uzależniona m.in. od zintegrowania i skoordynowania działania wszystkich instytucji zaangażowanych w rozwiązywanie tego problemu. Niezwykle istotnym czynnikiem mającym zdecydowany wpływ na ograniczanie skali zjawiska przemocy jest podniesienie poziomu świadomości społecznej w zakresie negatywnych konsekwencji tego zjawiska. Dlatego też edukacja społeczności lokalnej Gminy Raczki stanowi ogromne wyzwanie a zarazem szansę na zmniejszenie tolerancji dla niepożądanych zjawisk społecznych, jakim jest przemoc domowa.

Należy również pamiętać, aby podejmowane działania interwencyjne wobec osób doświadczających jak i stosujących przemoc, nie ograniczały się wyłącznie do rozmowy ze specjalistą, ale pociągały za sobą szereg działań długofalowych. Cele i zadania zawarte w niniejszym Programie, pełnią funkcję strategiczno-koordynującą polegającą na kształtowaniu lokalnej polityki przeciwdziałania przemocy domowej. Zadania realizowane w porozumieniu z podmiotami funkcjonującymi na terenie Gminy, powinny pociągać za sobą pozytywne skutki, w postaci rozwiniętego i efektywnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej.

Rzetelna realizacja założeń programowych może przynieść korzyści nie tylko bezpośrednim beneficjentom Programu, ale i wszystkim mieszkańcom Gminy jak i realizatorom Programu.

Uzasadnienie

Uchwalenie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Raczki na lata 2025-2029 należy do kompetencji Rady Gminy. Art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocyw rodzinie (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) stanowi, że zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej realizowane są przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego. W myśl zapisów ww. ustawy do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

Realizacja powyższych zadań w Gminie Raczki prowadzona będzie w oparciu o Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej, którego głównym celem będzie zwiększenie skuteczności działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz ograniczenie zjawiska przemocy w Gminie Raczki.

Ponadto zmiany prawne obowiązujące od 22 czerwca 2023 r. w zakresie funkcjonowania systemu przeciwdziałania przemocy domowej wpłynęły m.in. na funkcjonowanie jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, pracowników socjalnych, asystentów rodziny, członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policję, przedstawicieli oświaty, ochrony zdrowia oraz organizacji pozarządowych a także kuratorów sądowych, czyli przedstawicieli instytucji zaangażowanych bezpośrednio w realizację celów i zadań programowych. Nowelizacja przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej wprowadziła zmiany w organizacji i funkcjonowaniu Zespołów Interdyscyplinarnych, a w miejsce grup roboczych powołane zostały grupy diagnostyczno - pomocowe. W związku z tym konieczne jest uaktualnienie założeń zawartych w dotychczas obowiązującym Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Raczki na lata 2023-2027.

W związku z powyższym podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Raczki na lata 2025-2029 jest w pełni uzasadnione.